

MEMÒRIA EDICIÓ 2022/23

Pía Sommer EN RESIDÈNCIA a l'Institut Sants

A Bao A Qu i Museu Nacional d'Art de Catalunya

ÍNDEX

PARTICIPANTS.....	PÀG. 3
PROJECTE.....	PÀG. 6
LA PRESENTACIÓ I LA MOSTRA.....	PÀG.15
E-POSTAL DEL PROJECTE I COMUNICACIÓ.....	PÀG.31
VALORACIONS.....	PÀG. 34

PARTICIPANTS

ARTISTA RESIDENT

Pía Sommer (Xile, 1981).

Treballa en assumptes relacionats amb el so i el que és visible, és poeta, artista interdisciplinària i participant activa de La Internacional Ruidísta. Ha estat convidada a nombroses exposicions, personals i col·lectives, festivals, xerrades, lectures, publicacions, galeries i museus nacionals i internacionals a països de Llatinoamèrica i Europa. Treballa principalment amb suports i eines com la veu, vídeo, altaveus i obra gràfica; formats com instal·lacions, performances, videoart i ús de noves tecnologies. El treball d'acció i col·laboració tant com la improvisació lliure defineixen gran part de la reflexió i la materialització que habita a les seves obres. Va formar una petita banda el 2016 amb Ferran Garcia: *Utòpic_Ment_54*. El 2018 apareix el seu primer monovolum *F.I.A.T. (2020)*, Colección En Vivo, del Festival PM – Xile.

Alguns llocs on ha estat convidada a presentar el seu treball visual i sonor són: Museu Picasso, Fundació Joan Miró, Convent de Sant Agustí, CCCB, Arts Santa Mònica, L'Estruch i Hangar a Barcelona. La mostra *VideoSur II* a la Universitat de MassArt de Boston, Estats Units i la Galeria Proyectista de Buenos Aires, Argentina. A Xile a Galeria Casa E, Sala Puntángenes, CNCA (Consejo Nacional de la Cultura y las Artes) de Valparaíso, Museo de la Solidaridad Arte Contemporáneo Salvador Allende, Perrera Art, la Sala Juan Egenau de la Universitat de Xile i al MNBA (Museo Nacional de Bellas Artes). Va estar en residències a les Illes Balears i Sabadell, i amb diferents peces al Festival Internacional d'Art Sonor Tsonami 2007, 2013 i 2015, Störung, Fundación Phonos, CurtCircuit Fest i Gràcia Territori Sonor a Barcelona entre d'altres. També és part de la retrospectiva *10 años: Arte Sonoro en Chile* i ha estat convidada el 2021 a l'Artium Museu de Vitòria, País Basc.

Ha publicat les plaquettes de poesia Frecuentemente Isla (2015), Aéreos (2017) i Terrenales (2018). És part de l'antologia de contes Uno más ocho de Reservoir Books, Penguin Random House. Va ser Editora d'Art i Cultura del Diari El Ciudadano (www.elciudadano.com) entre els anys 2003-2018. A Màlaga va sortir publicat el seu poema extens El Frente de los Geranios el 2018, (Cuadernos Imperdonables, Francisco Cumpián mestre impressor). Korowai (2019) és un poema en diversos idiomes, sent el primer poema que conté un fragment en llengua catalana dins de la seva trajectòria. És part de l'antologia Mujeres Dadá, Ediciones Canibal (2021). Recentment ha publicat el fanzine Dónde decir - poemas audibles- y Notas de existencia –muestuario de suelos- (2022). Els seus poemes gràfics han estat publicats en una de les edicions de la Revista Die Horen a Alemanya i l'antologia Bi-lingue PO-EX.

Els darrers festivals de poesia on s'ha presentat són Barcelona Poesia, Poesia i més, Vociferi Festival de Poesia de València, La Muga Caula, Expandible Poesía Transdisciplinar de Mèxic, Bienal de Poesía Experimental d'Euskadi i Festival PM Xile, entre d'altres.

És Llicenciada en Arts (IA / P.U.C.V. Xile), Gestora Cultural (P.U.C. / Xile), Màster en Art Sonor. Arts plàstiques, arquitectura i música. Màster en Producció i Investigació Artística (UB, Espanya) i des del 2019 cursa la seva tesi doctoral La voz fijada al programa Estudis avançats en Pràctiques i Investigació Artística de la Universitat de Barcelona.

Actualment escriu i investiga des del lloc de residència, Mataró.

INSTITUT

Institut Sants

Segona participació consecutiva a EN RESIDÈNCIA de l'antic Institut Emperador Carles. En la 13a edició va acollir el procés de creació de Marilia Samper, amb la mediació de la Sala Beckett / Obrador Internacional de Dramatúrgia. Aquest curs participa al programa amb un grup d'alumnes de segon d'ESO.

L'Institut Sants està situat en la cruïlla entre Sants, Les Corts i l'Eixample, just al costat de l'estació de Sants. Va ser construït a finals dels anys 50 del segle XX, i va ser inaugurat definitivament l'any 1962 amb la denominació d'Ausiàs March fins l'any 1966, moment en què va rebre el nom d'Emperador Carles. Durant el 2022, i després d'un procés participatiu, la seva comunitat educativa va acordar un nou canvi de nom, que s'ha formalitzat durant el curs 2022-2023.

Alumnes de 2n d'ESO

Almudena Agreda, Chris Benítez, Meriem Bourenane, Nazareth Calix, Owen Chasi, Amy Crousset, Yeisi Dionicio, Neysa Godino Corredra, Said Gutierrez, Alison Huarachi, Aashir Hussain, Toqeer Hussain, Niharika Kammu, Natalia Kamila Latuszek, Randy López, Simón Millán, Charles Xavier Pacis, Raúl Palli,

Héctor Alban, Dikra Saibari Bouzzaoui, Chengjun Su, Gabriela Torres i Aurora Villoro Valero.

Docents

Cristina López i Teresa Lloveras.

MEDIACIÓ

Agnès Sebastià (Associació A Bao A Qu) i David Pablo (Tècnic d'Activitats i Educació del Museu Nacional d'Art de Catalunya).

PROJECTE

“SOM PAISATGE”

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE I LOCALITZACIÓ

Durant el curs 2022-23, Pía Sommer (Xile, 1981) ha treballat en un procés de creació amb alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Sants en el marc del programa EN RESIDÈNCIA, desenvolupat entre el centre educatiu i el Museu Nacional.

Al llarg del curs s'ha treballat la visibilització del paisatge a través del frottage i les derives sonores, l'experimentació amb les pròpies veus, l'escultura i l'escriptura.

La proposta es concreta en la mostra SOM PAISATGE, a l'Espai EducArt del museu, la qual presenta un viatge i deriva per l'arquitectura d'aquests dos espais i el paisatge auditiu que els enllaça, a través d'un recorregut per la ciutat. L'exposició vol mostrar com la imatge i el so revelen una possible narrativa sobre l'experiència de transferir i representar les textures visuals i sonores que habitem diàriament. Com se sent la nostra ciutat? Com l'habitem i transitem? Serien els frottages exposats una imatge representativa de la contaminació acústica entre un edifici i un altre? Els propis alumnes han empès aquest imaginari guiats de la mà de l'artista.

La mostra presenta un ventall de peces realitzades col·lectivament per les alumnes i l'artista i que representen les tècniques, pràctiques artístiques i conceptes que han anat sorgint al llarg de les sessions a l'aula i al museu.

PROCÉS DE TREBALL

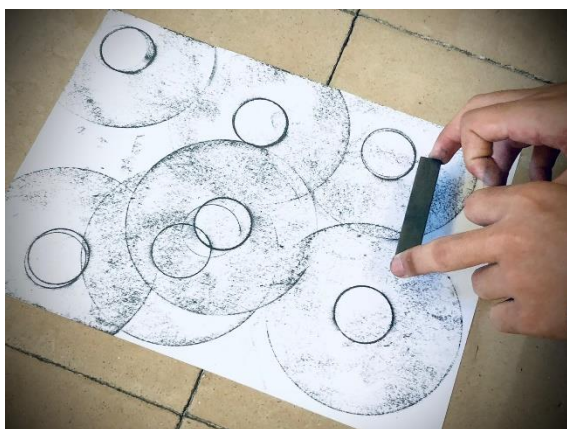
El procés de treball ha girat al voltant de diferents eixos i línies de recerca i investigació de la trajectòria de l'artista. S'emmarca dins de l'assignatura de Llengua Castellana, impartida per la professora Cristina López.

Frottage: la (re)descoberta del paisatge que ens envolta.

Hem treballat la tècnica de frottage per a visibilitzar el paisatge que envolta els alumnes. No només el paisatge exterior que habiten a diari (la ciutat, l'escola, el pati, el barri) sinó també el paisatge interior i íntim a través del frottage a grafit d'objectes personals. Redescobrir les formes, siluetes i textures que ens envolten i, per tant, conformen el nostre medi i la nostra identitat, és un dels eixos del projecte.

El projecte de la Pía Sommer proposa establir un diàleg entre dues arquitectures, l'escola i el museu, mitjançant exercicis amb plects de paper de diversos tamany. Es parteix del petit format (llibres d'artista, quaderns) i es va avançant a les grans extensions.

En un moment donat del procés, l'experiència adquireix una nova dimensió anant un pas més enllà i evolucionant cap a exercicis tridimensionals, on els alumnes juguen a crear nous volums i a inventar noves formes a partir dels "papers fregats". Una d'aquestes pràctiques, sorgida d'estripar un plec de gran format en una sessió especialment difícil, on els alumnes van abocar el seu estat anímic en aquell moment, esdevé una peça més del projecte que queda exposada a l'aula durant el curs i que després formarà part de la mostra final SOM PAISATGE.

Derives sonores: una aproximació sonora a l'entorn.

El vincle entre l'institut i el museu pren la forma d'un camí físic a través de les derives sonores. Aprofitant la proximitat entre els dos edificis, es programen diverses sortides acompanyades per l'artista des de l'institut fins el museu. Equipats amb gravadores i cascs, els alumnes es divideixen en parelles i petits grups, i esdevenen cronistes dels sons que desprèn la ciutat entre els dos punts. Durant el recorregut, resten atents als estímuls de l'entorn, s'acosten i s'allunyen de les fonts sonores, en trien uns sons i descarten d'altres.

L'entrada del centre educatiu, l'entorn de Sants Estació, la gran rotonda de la Plaça Espanya i el Centre Comercial Les Arenes, la Font Màgica i les grans esplanades de l'Exposició del 29 i l'entorn del museu... A través d'aquests exercicis de documentació, els estudiants fan una aproximació curiosa i detallada dels sons (dels més urbans, als més naturals propis de l'entorn de Montjuïc), amb les seves diferències i contrastos, que inventarien en els seus quaderns de bitàcola.

Aquesta cartografia dels sons de la ciutat és un dels camps d'investigació que la Pía Sommer ha anat desenvolupant durant la seva trajectòria, i entra en diàleg amb la consciència col·lectiva del paisatge que es desprèn de l'execució dels frottage.

Llenguatge i poètica: quaderns de bitàcola.

Es demana als alumnes anar acompanyats en tot moment d'un quadern de bitàcola on aniran anotant apunts, reflexions i conceptes destacats que van sorgint durant les sessions. Aquesta pràctica respon al caràcter introspectiu i poètic que suggereix l'obra de la Pía Sommer i també entronca amb les competències de l'assignatura on s'emmarca aquest procés, que és Llengua Castellana, tot entenent l'expressió escrita com a pràctica artística.

Laboratori d'una veu dialogada. L'experimentació amb la pròpia veu.

L'exploració de la veu de manera poètica forma part de les línies de recerca de la Pía Sommer. Un exercici improvisat a l'institut, impulsa els i les alumnes a preguntar la Pía per aquesta vessant i els hi fa una demostració de poesia fonètica cantada. La sorpresa dels alumnes és el detonant de que es comenci a experimentar amb la veu.

L'interès del Festival Barcelona Poesia per emmarcar aquest procés en el seu programa d'activitats, també condueix a treballar en algunes sessions aquesta dimensió poètica de les veus. El resultat d'aquestes pràctiques, "Laboratori d'una veu dialogada", serà una acció fonètica coral a partir d'una partitura original de la Pía Sommer, que formarà part de la presentació pública de la residència.

El resultat del procés: Som Paisatge.

Els diferents llenguatges, tècniques i aproximacions a l'art i al procés de la Pía que s'han treballat al llarg del curs, semblen confluïr cap a una reflexió sobre el paisatge que habitem i la percepció que tenim d'ell. No només hem reflexionat sobre el paisatge exterior i la nostra presència en ell sinó també, com a part natural del procés artístic, hem fet un cop d'ull als nostres paisatges interiors mitjançant la reflexió i el diàleg. En una sessió a l'aula, els alumnes i l'artista (després d'una pluja d'idees) dialoguen sobre la idea de la nostra pertinença al paisatge, com a observadors o com a subjecte actiu, i si el nostre cos i les nostres idees poden ser considerades també un paisatge. Els conceptes de SOM EL PAISATGE o SOM UN PAISATGE deriven en el títol de la mostra final: SOM PAISATGE.

VINCULACIÓ AMB EL MUSEU.

Les sessions es desenvolupen entre l'institut i el museu. L'exploració dels sons del recorregut entre un equipament i l'altre, i el diàleg entre les textures de les superfícies arquitectòniques i els terres d'aquests entorns, són un eix del procés de treball abans explicat.

D'altra banda, es fa un ús freqüent dels espais del museu:

- La Sala de la Cúpula com a espai de relaxació, reflexió i diàleg entre la Pía, el grup i les docents on es plantegen qüestions sobre l'art, el museu i el propi procés.
- La col·lecció d'art romànic, caracteritzada per tenir la millor col·lecció de pintura mural romànica del món, és un recurs per complementar el treball sobre superfícies que es fa amb el grup. La potència visual de les pintures i del propi mur com a superfície, les textures que s'intueixen i petjada del temps, i el treball delicat que van comportar els processos d'strappo o arrencaments de pintura que van originar la col·lecció, ressonen d'una manera conceptual i abstracta en el treball curós sobre superfícies, i la redescoberta de textures, imperfeccions i contrastos de murs i terres que es desenvolupa de la mà de la Pía a través del frottage.
- Espais del Museu (tant interiors com exteriors) per calcar les textures a partir de la tècnica del frottage.
- Visitem les reserves de pintura mural de la mà de la Sílvia Tena, responsable de registre del museu.
- La Sala Oval com a espai d'experimentació i recerca acústica amb la veu com a part del procés "Laboratori d'una veu dialogada".

SESSIÓ DE CONTAMINACIÓ.

La sessió de contaminació va tenir lloc a la biblioteca de l'institut el dia 15 de febrer de 2023, amb l'equip docent de 2n d'ESO.

L'espai es va preparar per acollir diverses estacions, una per cada eix de treball del procés creatiu. A cada estació, un grup d'alumnes va explicar la part corresponent del procés als assistents de la comunitat educativa, els quals van rotar pels diferents espais i també van participar, atès que a l'estació dedicada al frottage es va disposar un plec de gran format al terra (amb diversos objectes a sota), guants i llapis grafit i es va animar als assistents a participar de la sensació de fer aquesta tècnica de manera conjunta. Aquesta activació va donar un fort dinamisme i caràcter lúdic a la sessió de contaminació.

Assisteix professorat del centre, personal de l'ICUB i personal del Museu Nacional.

Les estacions van ser les següents:

PRESENTACIÓ (Christian i Randy)

Christian i Randy acullen el grup i fan una presentació general del procés i agraïments a tots els assistents.

SO (Meriem i Aurora)

Després de la presentació s'activa un breu documental amb la documentació fotogràfica que s'ha fet de les sessions fins aleshores i una pista sonora.

En aquesta estació s'expliquen les derives i es mostren els materials que s'han utilitzat (gravadores i cascs). A banda d'això, una persona d'aquesta estació va gravant tota la sessió de contaminació apropant-se amb la gravadora als participants.

LLIBRES D'ARTISTA (Dikra, Saïd, Gabriela i Xavier).

S'explica què són els llibres d'artista i com han servit per practicar el frottage i anar inventariant diverses textures d'objectes i superfícies de l'entorn. S'utilitzen guants perquè els assistents puguin manipular els quaderns.

EXPERIÈNCIES AL MUSEU (Natalia, Almudena, Neysa, Héctor, Owen, Aashir, Brissia, Amy, Toqeer i Chengjun).

Es disposen plecs tractats amb frottage a les parets, avançant de manera inconscient part de la museografia que trobarem a la mostra SOM PAISATGE i també es disposa al terra i sobre les taules el treball escultòric dels plecs, que s'han manipulat de manera tridimensional al museu i a l'aula.

Així mateix, els alumnes expliquen als assistents les seves experiències al museu, així com el recull d'aquestes sensacions als quaderns de bitàcola.

LA PRESENTACIÓ I LA MOSTRA

La presentació pública del projecte es va fer el dia **16 de maig de 2023** a les **17.30h. a la Sala Oval i a l'Espai EducArt**, sala que acull la mostra SOM PAISATGE (oberta fins l'11 de setembre de 2023). Donada la vessant de Pía Sommer com a poetessa, aquest acte s'emmarca dins la programació del Barcelona Poesia, festival organitzat per l'Institut de Cultura de Barcelona, afegint una nova capa de diàleg entre dos programes de rellevància impulsats per l'ICUB.

La presentació va tenir tres parts diferenciades: després de la benvinguda institucional per part del museu, una primera part amb l'entrada del cor experimental "*Laboratori d'una veu dialogada*", on hi participen una part dels alumnes, amb una acció coral a partir d'una partitura experimental de la Pía Sommer. La segona part compta amb la participació de tot l'alumnat participant, que explica el projecte a partir d'un text escrit a l'aula de manera col·laborativa (veure a continuació "*Text de presentació del grup*"). La tercera part és l'entrada del públic a la mostra de l'Espai EducArt on un altre grup d'alumnes es situa al davant dels diferents àmbits disposats a explicar el procés al públic assistent (veure a continuació "*Text de presentació de les peces per part dels alumnes*").

Tant el [procés](#) com la [presentació](#) compta amb la cobertura mediàtica de betevé pel programa *Plaça Tisner*.

Després de la presentació al museu, el Festival Barcelona Poesia convida a tot el grup a l'acte de clausura del festival, que té lloc a les 20h al Palau de la Música Catalana.

TEXT DE PRESENTACIÓ DEL GRUP.

“Hola,

Molt bona tarda a tothom.

Acabem de sentir el cor experimental ‘Laboratori d’una veu dialogada’. Esperem que us hagi agradat.

Som ‘Som Paisatge’, un grup d’alumnes de 2n d’ESO de l’Institut Sants que aquest curs hem estat fent un projecte amb l’artista Pía Sommer.

Ara us explicarem el projecte que hem realitzat.

Després de l’explicació, us acompanyarem a la sala d’exposicions i uns companys faran una visita guiada a l’exposició. Allà, totes nosaltres podrem explicar-vos tot allò que vulgueu saber sobre el projecte.

Al principio de curso nuestra profesora Cristina nos dio la noticia de que haríamos este proyecto durante todo el curso con una artista llamada Pía Sommer. La noticia nos dejó impactados porque no nos lo esperábamos.

En la primera sesión que vino Pía nos presentamos y ella nos explicó qué haríamos durante el curso. La primera propuesta que hicimos fue frotar un cd con un grafito y nos impresionó el resultado. Habíamos calcado el CD en una hoja.

A partir de ese primer día hemos frotado muchas cosas:

La suela de nuestros zapatos, una mascarilla, el patio del instituto, el pasillo del instituto, los suelos de este museo, la calle donde vivimos, el suelo de nuestras casas, la entrada del instituto, las escaleras de piedra que te llevan hasta este museo.

Al final, nos hemos dado cuenta que en este proyecto hemos calcado el mundo, y esto es una cosa que no la hace cualquiera.

Ha sido muy especial porque...

Hemos hecho muchos frottages (como ahora os explicaba mi compañera Amy)

Hemos creado un paisaje sonoro del recorrido que existe entre el instituto y el museo.

Hemos estado atentas a los sonidos y los hemos gravado con unas gravadoras.

Hemos hecho muchas reuniones de proyecto y hemos escrito muchas pizarras

Hemos creado esculturas con papel

Hemos hablado mucho y hemos jugado con palabras para decidir el título del proyecto

Hemos jugado a hacer el coro experimental

Hemos hecho nuestras bitácoras

Hemos hecho unos libros de artista

Hemos fijado los frottages con un spray fijador para que no se borren

Nos hemos conocido un poco más y hemos descubierto un poco más el arte.

Tenim molts records especials d'aquest temps de treball compartit.

Recordem especialment el dia en què la Pía va treure la guitarra i es va posar a tocar al teatre de l'institut.

Recordem el dia en què vam fer reunió de procés i mentrestant menjàvem algunes coses que havia portat la Pía.

Recordem el primer dia que vam venir al museu, que vam estirar-nos a la cúpula per observar-ne les pintures.

Recordem el dia que va venir BTV a filmar-nos.

Recordem també el dia que vam anar a veure una obra de dansa molt estranya i a mi em va agafar un atac de riure...

I segur que totes nosaltres recordarem molt el dia d'avui.

*En este proyecto hemos tenido la oportunidad de trabajar en el **Museu Nacional d'Art de Catalunya**. Para muchos de nosotros ha sido la primera vez que hemos entrado aquí. ¡Ahora ya nos hemos acostumbrado un poco a venir y a subir las escaleras!*

Hemos descubierto partes escondidas como las reservas de obra.

También salas con pinturas, la cúpula que es un espacio que nos gusta mucho, la sala oval, donde muchos días hemos trabajado y la sala donde hemos realizado la exposición, la sala Educart.

También tenemos muy buen recuerdo del vestíbulo, nos gusta descansar un rato en los sofás al llegar al museo.

*El títol del nostre projecte és **SOM PAISATGE**.*

Durant el projecte hem treballat amb paraules, hem escrit a les bitàcoles i un dia ens vam dedicar a pensar possibles noms. La idea del títol va sorgir un altre dia en què parlàvem que nosaltres també formem part d'aquest territori que hi ha entre l'Institut i el museu i que hem volgut representar amb el frottage i el so. Com que es el nostre territori, prop d'on la majoria de nosaltres vivim, ens vam adonar que nosaltres també en formem part. I així va sortir la idea d'aquest títol que també ha estat un lema que hem anat repetint, com heu sentit abans al cor experimental.

*Volem agrair a la **Pía Sommer** per la seva paciència i el seu temps i la seva energia. Ens ha agradat molt conèixer-la. També a les professores **Cristina i Teresa** per acompanyar-nos. Sense elles no haguéssim pogut fer tot això. Volem agrair al programa **En Residència**, a l'**Associació A Bao A Qu** per poder fer aquest projecte i també al **Museu Nacional**, de manera molt especial, per haver-nos acollit durant tot el curs i avui per la presentació. Al **Festival Barcelona Poesia** per la confiança. A l'**Institut de Cultura de Barcelona** i al **Consorci d'Educació** per fer entrar artistes dins les aules dels instituts.*

*I molt especialment també us volem **agrair a totes vosaltres** per haver vingut a compartir amb nosaltres aquesta presentació.*

Gràcies!!"

TEXT DE PRESENTACIÓ DE LES PECES PER PART DELS ALUMNES

PECES:

Reunió de procés 2023

Guants utilitzats pels alumnes durant el procés creatiu

Instal·lativa. Làtex i grafit.

Som paisatge 2022-2023

Paper fregat i destrossat

Instal·lativa. Paper i grafit.

“En esta vitrina tenemos guantes que hemos utilizado para hacer los ejercicios de frottage sobre los papeles. Si los miramos de lejos, parecen una escultura de yeso u otro material, pero si nos acercamos vemos que son guantes.

Están manchados porque hemos utilizado grafito.

Estos guantes son una parte muy importante de nuestro proyecto, porque hemos trabajado con ellos y han estado en contacto con nuestras manos.

Como son muy importantes y son nuestros, Pía los ha puesto dentro de una vitrina y los ha convertido en una obra de arte.

Además, en alguna de las clases con Pía también hemos trabajado con el volumen del papel y cómo crear diferentes formas.”

PEÇA:

Deriva 2022-2023

Paisatge sonor des de l'Institut Sants fins al Museu Nacional

“Aquí tenemos unos cascos con los sonidos que encontramos en el camino del Institut Sants al museo.

Hicimos este ejercicio en parejas, con grabadoras y cascos, para escuchar mejor y captar los sonidos de la ciudad.

Durante el recorrido, fuimos acercando la grabadora a los sonidos, más o menos intensos. Escuchamos:

- Viento
- Coches
- Autobuses
- Ambulancias
- Maletas
- El metro
- Pájaros
- Perros
- Voces
- Pasos

Nos dimos cuenta que vivimos con mucho ruido.

Notamos que cuando nos acercábamos al museo, los sonidos cambiaban y se escuchaban menos coches y más naturaleza (pájaros).

Fue una experiencia única y un poco extraña, con la que aprendimos a escuchar mejor los sonidos que nos rodean”.

PEÇA:

Paisatge 2023

Paviment de l'Institut Sants

Paviment exterior del Museu Nacional

Frottage, paper i grafit.

“Aquí encontramos pliegos de papel en los cuales hemos utilizado una técnica artística llamada frottage.

Hemos buscado y encontrado diferentes texturas en las paredes y los suelos del instituto, del patio y enfrente de fachada. Hemos extendido el papel y hemos frotado sobre la superficie con lápices de grafito. También hemos frotado el suelo frente al museo.

Así, han quedado grabadas las texturas sobre los pliegos.

También hemos frotado objetos nuestros o de nuestras casas.

Vemos cuatro pliegos: dos puestos en horizontal y dos en vertical.

Dos se han hecho en el suelo del instituto y dos enfrente de la entrada del museo, y vemos el contraste entre las texturas de los dos suelos. Hemos descubierto texturas y contrastes muy diferentes que no vemos a simple vista cuando caminamos por la calle”.

PEÇA:

Llibres d'artista

Experiències amb textures

Frottage. Paper i grafit.

“En esta vitrina vemos los libros de artista que hemos creado entre todos.

Los libros de artista son libros que utilizan los artistas para hacer pruebas y experimentos.

En estos libros encontramos las diferentes texturas que hemos frotado en diferentes lugares.

Además de estos libros, también hemos trabajado con Pía en las bitácoras, que son pequeños cuadernos en los cuales hemos escrito todo lo que hemos hecho a lo largo del tiempo en el proyecto y también cómo nos sentimos.”

PUBLICACIÓ/CATÀLEG

Es dissenya i s'imprimeix, amb un tiratge molt petit, un petit catàleg del procés artístic que recull imatges i documentació de les diferents sessions així com un text d'autora de la Pía Sommer. Aquesta publicació s'obsequia als alumnes i docents com a record del procés artístic, i també es deixa com a exemplar de consulta a l'Espai EducArt.

PROCÉS DE MUNTATGE DE LA MOSTRA “SOM PAISATGE”

PECES EXPOSADES

Paisatge 2023

Paviment de l'Institut Sants

Paviment exterior del Museu Nacional

5m x 1m. Frottage, paper i grafit.

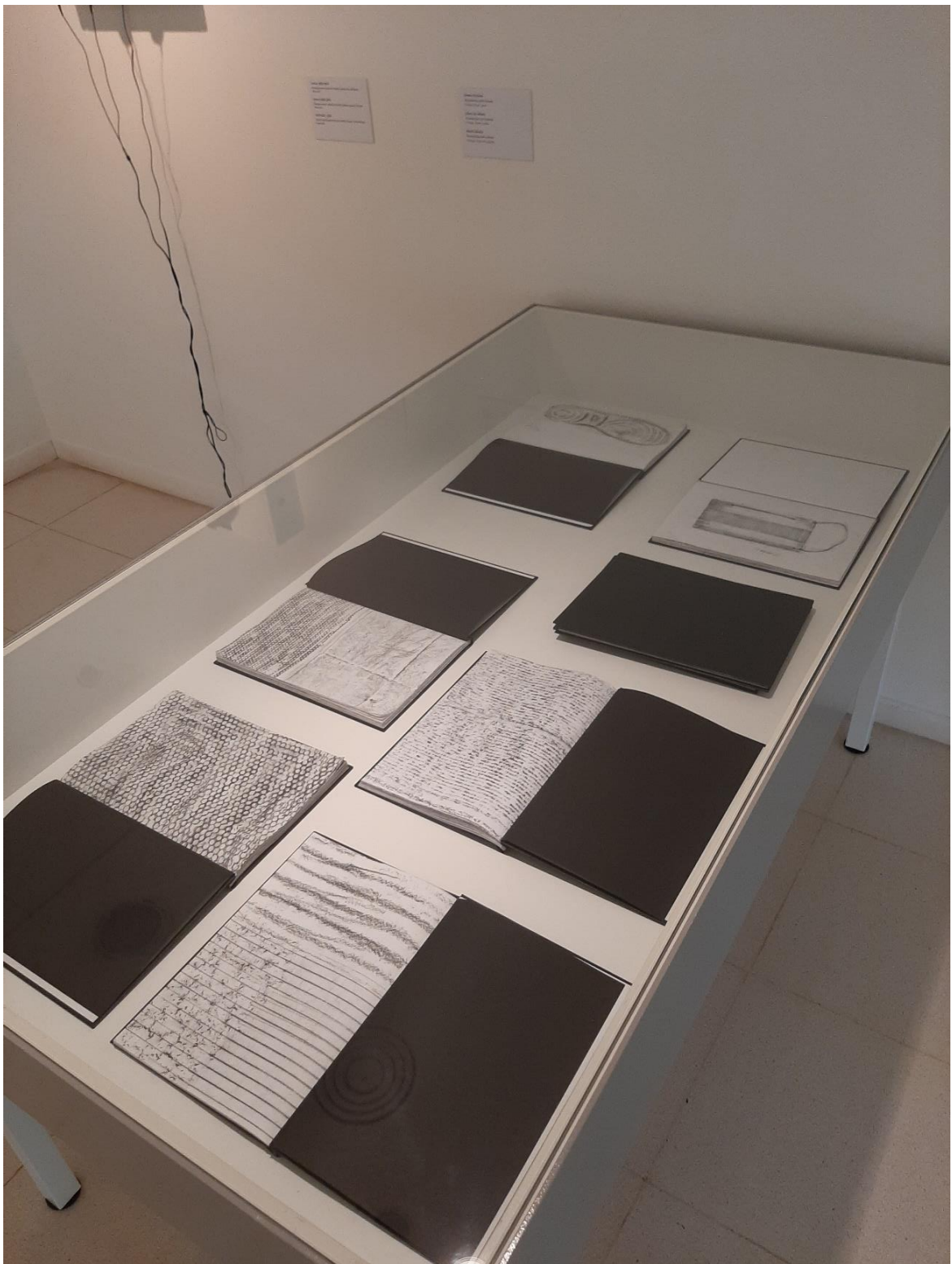

Paisatge 2023

Paviment exterior del Museu Nacional

Paviment de l'Institut Sants

5 m. x 1 m. Frottage. Paper i grafit.

Llibres d'artista

Experiències amb textures

8 llibres. 594mm. x 420 mm (oberts). Frottage. Paper i grafit.

Deriva 2022-2023

Paisatge sonor des de l'Institut Sants fins al Museu Nacional

Som paisatge 2022-2023

Paper fregat i destrossat

Instal·lativa. Paper i grafit.

Reunió de procés 2023

Guants utilitzats pels alumnes durant el procés creatiu

Instal·lativa. Làtex i grafit.

E-POSTAL DEL PROJECTE I COMUNICACIÓ

E-postal

SOM PAISATGE + Cor experimental LABORATORI D'UNA VEU DIALOGADA
Pia Sommer EN RESIDÈNCIA a l'Institut Sants
Dimarts 16 de maig de 2023, 17.30h
A la sala Oval del Museu Nacional d'Art de Catalunya

amb Almudena Agreda, Chris Benítez, Meriem Bourenane, Nazareth Calix, Owen Chasi, Amy Crousset, Yeisi Dionicio, Neysa Godino Corredera, Said Gutierrez, Alison Huarachi, Aashir Hussain, Toqeer Hussain, Niharika Kammu, Natalia Kamila Latuszek, Randy López, Simón Millán, Charles Xavier Pacis, Raúl Palli, Héctor Alban, Dikra Saibari Bouzzaoui, Chengjun Su, Gabriela Torres i Aurora Villoro Valero (alumnes) i Cristina López i Teresa Lloveras (docents).

Com se sent la nostra ciutat? ¿Com l'habitam i transitem? Durant el curs 2022-23, Pia Sommer ha treballat amb alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Sants, en un procés de creació desenvolupat entre el centre educatiu i el Museu Nacional. La proposta presenta un viatge i deriva per l'arquitectura entre aquests dos espais i el paisatge auditiu que els enllaça, a través d'un recorregut per la ciutat. L'exposició vol mostrar com la imatge i el so revelen una possible narrativa sobre l'experiència de transferir i representar les textures visuals i sonores que habitem diàriament. Els propis alumnes han empès aquest imaginari guiats de la mà de l'artista, treballant la visibilització del paisatge a través del frotatge i les derives sonores, l'experimentació amb les pròpies veus, l'escultura i l'escriptura.

L'activitat s'inclou dins la programació de l'edició 2023 del Festival Barcelona Poesia.

Realitzat en el marc de la 14a edició d'Artistes EN RESIDÈNCIA als instituts de Barcelona, un programa de l'Institut de Cultura de Barcelona i del Consorci d'Educació de Barcelona, ideat en cooperació amb l'Associació A Bao A Qu.

La residència de Pia Sommer a l'Institut Sants ha estat comissariada i coordinada per l'Associació A Bao A Qu i el Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Entrada gratuïta a la presentació amb aforament limitat

FINS L'11 DE SETEMBRE 2023

**ESPAI EDUCART
MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA**

Palau Nacional, Parc de Montjuïc, s/n, Barcelona

HORARI

De dimarts a dissabte
de 10 h a 20 h

Diumenge
de 10 h a 15 h

Exposició inclosa en el preu de l'entrada a l'edifici

www.enresidencia.org

Web del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

VISITA COL·LECCIÓ CAP DE SETMANA MNAC EXPOSICIONS ACTIVITATS APRENDRE COMUNIAT EL MUSEU

Inici · Exposicions · Artistes en residència · Som paisatge

Som paisatge

Pia Sommer EN RESIDÈNCIA a l'Institut Santas.

En residència. Artistes al voltant de Barcelona és un programa que introdueix la creació contemporània als centres públics d'educació secundària a través del contacte directe i continuat d'un artista amb els estudiants. Al llarg d'un curs, es proposa a diversos artistes que concebin un procés creatiu amb els alumnes, des de la conceptualització fins a la realització.

En el marc de la 14ª edició i durant el curs 2022-23, **Pia Sommer** (Xile, 1981) ha treballat en un procés de creació amb alumnes de 2n d'ESO de l'**Institut Santas**, desenvolupant entre el centre educatiu i el Museu Nacional.

Com se sent la nostra ciutat? Com l'habitem i transitem? **Som paisatge** és un viatge per l'arquitectura i el paisatge auditiu que enllaça l'Institut i el Museu, a través d'un recorregut per la ciutat. L'exposició vol mostrar com la imatge i el so reventen una possible narrativa sobre l'experiència de transitar i representar les textures visuals i sonores que habitem diàriament.

Al llarg del curs s'ha treballat la visualització del paisatge a través del fotageo i les darreres sonores, l'experimentació amb les pròpies veus, l'escoltura i l'escripció. Tansen els fotageos exposats una imatge representativa de la contaminació acústica entre un edifici i un altre? Els propis alumnes han emprat aquest imaginari guanyat de la mà de l'artista.

Aquesta residència ha estat coordinada i coordinada pel Museu Nacional d'Art de Catalunya conjuntament amb l'Associació A Bas A Qui.

Un programa de l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona, ideat en cooperació amb l'Associació A Bas A Qui.

A bas a qui

Consorci d'Educació de Barcelona
Govern de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Institut de Cultura de Barcelona

Museu Nacional d'Art de Catalunya

ARTISTES AL MUSEU

#Somresidència #EnResidencia

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

VISTA COL·LECCIÓ CAP DE SETMANA MNAC EXPOSICIONS ACTIVITATS APRENDRE COMUNITAT EL MUSEU

Hol · Activitats · Presentació de la mostra "Som paisatge"

Presentació de la mostra "Som paisatge"

16 de maig de 2023, de 17.30 a 19 h

LLOC:
Sala d'Art i Espai educatiu

PREU:
Ambulatori gratuït amb aforament limitat

Descripció:

Durant el curs 2022-23, Píia Sommer ha estat treballant amb un grup d'alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Sant Martí en el marc del projecte **EN RESIDÈNCIA**. El projecte de creació, que s'ha desenvolupat entre el centre educatiu i el Museu Nacional, culmina en aquesta presentació pública. L'exposició tindrà el seu representant.

Informació i reserves:
Activitat gratuïta amb aforament limitat

La proposta presenta un viatge i té com a finalitat per l'espectador/a d'aquests dos aspectes el paisatge suau, que és una entesa, a través d'un recorregut per les ciutats. S'apropia dels recursos, a través del fet poètic i el joc, com la imatge i el so reben una posició narrativa sobre l'espai de transició i representen els territoris visuals i sonors que habituen l'entorn. Un grup d'alumnes han enviat aquest important guió de la vida de l'artista, que ha viscut i creat la seva obra tot transformant-la a través de les forces de bellesa i feina i al mateix.

D'altra banda, es fa experimentant: L'ambulatori d'una veu desdoblada (tot creant per veus) és una manera de veure i jugar, de crear, de una petita i única música de veu que potser funcioni entre en aquest procés de residència com una mena dels projectes a transformar dins de les pràctiques de Píia Sommer.

Així, ja, permetria veure, no visualitzar i pensar-se, entre d'altres, formen el circuit d'aquesta proposta.

Realitzat en el marc de la 1a edició de **CAP DE SETMANA EN RESIDÈNCIA** als Instituts de Barcelona, un programa de Teatre de Cultura de Barcelona i del Consorci d'Educació de Barcelona, ideat en cooperació amb l'Associació A Bao a Qu. La residència de Píia Sommer a l'Institut Sant Martí ha estat coordinada i coordinada per l'Associació A Bao a Qu i el Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Participants: Píia Sommer amb Almudena Aguayo, Cirio Berrios, Miriam Bruchman, Justine Calvo, Oriol Costa, Jany Clotet, Jordi Domercq, Teresa Fontana, Gisel Guzmán, Algor Huanrich, Anna Hecan, Toper Hecan, Barbara Ibarra, Nerea Karia, Leuzack, Ranyo López, Simón Millán, Clara Xavier Paço, Paul Pall, Víctor Adam, Diana Sabido Euzouzo, Chongun Li, Gabriela Torres, Juana Viloria, Albert Viloria i Corina López Tenza-Loverna (docent).

Cartel·la: L'inici dels programes de l'edició 2023 del festival Barcelona Poesia organitzat per ICUB.

a bao a qu

Consorci d'Educació
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Institut Nacional de Teatre

ARTISTES
al
MUSEU

PÍIA SOMMER EN RESIDÈNCIA

BARCELONA POESIA
8-10 JUNY 2023

Xarxes socials del Museu Nacional i A Bao A Qu

A tall d'exemple:

 A Bao A Qu
@abaoaqu_ Seguir

Quin goig avui sentir el grup d'alumnes **#ENRESIDÈNCIA** @InstitutSants i Pía Sommer presentant el cor experimental i l'exposició!!
'Som paisatge', títol del projecte i lema d'aquesta proposta que recorre els sons i les textures de la ciutat!
Fins el 11/09 al @MuseuNac_Cat

[Traducir Tweet](#)

Barcelona Cultura y 7 más

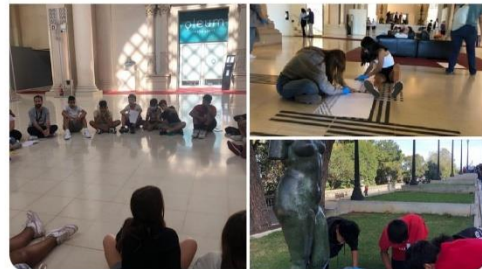
22:10 · 16 may. 23 · 514 Visualizaciones

 Museu Nacional d'Art de... · 27 oct. 22

Aquesta setmana, l'artista **Pía Sommer**, **#ENRESIDÈNCIA** a l'@INSEmperador amb els alumnes de 2n C d'ESO, han visitat el **museu** i practicat la tècnica del frottage.
[museunacional.cat/ca/creadors-en...](https://museunacional.cat/ca/creadors-en-...)
[@abaoaqu_](#) [@bcncultura](#)
[@consorciadubcn](#)

 Institut Sants @Instit... · 25 oct. 22

Els alumnes de 2n C d'ESO que fan el projecte En Residència han anat al MNAC a practicar la tècnica del 'frottage' amb l'artista Pía Sommer
#EnResidència #art @MuseuNac_Cat

  3 9

VALORACIÓ. PUNTS FORTS I FEBLES DE LA RESIDÈNCIA

- Valorem molt positivament la química personal establerta entre la Pía Sommer i el grup d'alumnes, la qual cosa ha facilitat el procés artístic. Es destaca la connexió humana que ha comportat el procés.
- Es destaca la importància de l'educació en l'art dels estudiants.
- L'artista destaca la oportunitat singular de treballar en una institució com el Museu Nacional.
- L'artista ens parla d'una nova capa que aquesta residència ha afegit al seu treball artístic (experimentant amb un gran format inèdit fins ara en la seva obra) i de l'oportunitat de creixement professional i personal que comporta la participació en aquest projecte.
- La disponibilitat del centre educatiu per fer sortides fora de l'institut ha estat total i això ha ajudat establir un vincle fort entre el procés mateix i el museu. Si bé és cert que algunes sessions s'han hagut de realitzar de manera massa ràpida pel fet que els desplaçaments havien de realitzar-se necessàriament dins de la franja de dues hores.
- El projecte ha ajudat als i les alumnes a observar i verbalitzar.
- La docent valora especialment l'experiència única i privilegiada que viu el grup d'alumnes amb el projecte EN RESIDÈNCIA: que una creadora faci partícips i cocreadors d'un procés artístic real a un grup d'estudiants
- Es destaca també la vessant transformadora del procés en els i les alumnes, però també en la visió de l'artista i de l'equip docent. No tornen a ser els mateixos després del treball amb l'art.
- Es valora, d'una banda, el treball amb l'escriptura i l'encaix del projecte en l'assignatura de Llengua Castellana, sobretot pel que fa al treball de verbalització dels sentiments i pensaments a les bitàcoles. El treball amb les emocions s'hauria de potenciar més, sense pors, a les aules. D'altra banda, el fet de ser un grup classe nombrós i que es vincula a una assignatura troncal, pot també limitar i condicionar en excés les dinàmiques del procés. Aquest es un punt que s'hauria de tenir en compte per a futures residències.
- Hi ha la sensació de que les noies del grup han aprofitat més el projecte, mentre que els nois han tingut una actitud més introvertida, tot i que al final han mostrat també un gran interès participant en la presentació del projecte amb gran solvència.
- Es subratlla la importància de les dinàmiques de petit format i la subdivisió del grup per treballar millor.
- La sessió de contaminació es valora com un element clau indispensable, on el grup d'alumnes comença a assumir i a entendre que formen part d'un procés artístic real i professional.

- Les parts destaquen la bona entesa entre artista, equip docent i equip de mediadors en la logística interna, disseny i acompanyament.
- L'artista destaca la col·laboració de l'equip de museografia del Museu Nacional en la resolució i aterratge de la proposta de mostra final.
- La gestió dels temps, de les diferents fases del procés i la presentació pública ha estat bona, tot i que hauria facilitat el procés la preparació de moltes sessions amb una mica més d'antelació. Per exemple, els assajos previs a la presentació dins del marc del festival Barcelona Poesia s'han donat en un temps molt ajustat.
- S'ha pogut utilitzar l'Espai EducArt durant un període de temps llarg (del maig a inicis de setembre). Això afavoreix la visibilitat del projecte.
- Es parla, com a proposta, que en un futur es podrien plantejar formules de continuïtat en la relació de l'alumnat amb l'artista i el procés. Què passa quan acaba la residència? Quina és l'empremta i el record que el fet artístic deixa en les persones que hi participen? Com podríem donar-hi continuïtat com a programa?

VALORACIONS DEL GRUP CLASSE (transcripció).

“No era lo que pensaba pero me gustó, lo preparamos muy bien y no fue tan desagradable.”

Yeisy Dionicio

“Ha sido muy divertido, me gustó mucho el frottage, y fue una experiencia única y un poco extraña, con la que aprendimos a escuchar mejor los sonidos que nos rodean. “

Chengjun Su

“Para mí este proyecto ha sido muy interesante porque ha sido una experiencia única para mí”.

Simón Millán

“Para mí fue un poco raro y único este proyecto”

Toqeer Hussain

“A nosotros nos ha gustado el proyecto porque hemos podido aprender una nueva técnica del arte, el frottage y con ayuda de Pía Sommer nos hemos sentido

cómodos compartiendo nuestras opiniones con ella. Lo que más nos ha gustado ha sido la escucha de sonidos porque si estás atento puedes sentir lo que está a tu alrededor, algo que no en tu día a día no es posible”

Randy López y Christian Benítez

“El día que Cristina Lopez, nuestra tutora, nos dijo que íbamos a hacer un proyecto con una artista llamada Pía Sommer no sabíamos qué decir, fue toda una sorpresa. Hemos estado haciendo muchas actividades con ella, entre ellas la que más nos gustó fue hacer frottage en las escaleras que llegan hasta la entrada del museo.

Con cada actividad nos hemos ido conociendo más tanto como personas y como grupo. También una de las cosas que nos ha marcado es haber conocido a una artista, ya que nos ha enseñado que sea la que sea la disciplina del arte que te guste puedes vivir de ella, pero que eso requiere mucha implicación y trabajo.

A medida que ha ido pasando el tiempo y sabíamos que iba a llegar el fin de este proyecto nos dimos cuenta de que teníamos que aprovecharlo al máximo porque seguramente no tendremos otra oportunidad de vivir una experiencia como esta.”

Natalia Kamila y Charles Xavier Pacis

“Nuestra valoración personal es que nos sentimos muy afortunadas de haber podido vivir esta experiencia, ya que no todo el mundo puede hacer lo que hacemos y ha sido muy divertido calcar el mundo de esta manera.

Lo que más nos ha gustado ha sido ir por la calle escuchando el paisaje sonoro. Para ello, nos pusimos unos cascos especiales conectados a una grabadora y para escuchar todos los sonidos que nos envuelven a nuestro alrededor.”

Amy Crousset y Aurora Villoro